

Wtorek, 26 marca 2019 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2019)0222

Powództwa przedstawicielskie w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (COM(2018)0184 – C8-0149/2018 – 2018/0089(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0184),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0149/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez austriacką Radę Federalną oraz szwedzki Parlament, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 20 września 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 10 października 2018 r. ⁽²⁾
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinię przedstawioną przez Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, jak również opinię przedstawioną przez Komisję Transportu i Turystyki (A8-0447/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 232.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0089

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/...w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej dyrektywy jest umożliwienie upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** reprezentującym zbiorowy interes konsumentów dochodzenia roszczeń w drodze powództw przedstawicielskich skierowanych przeciwko naruszeniom przepisów prawa Unii. Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny mieć możliwość wnoszenia o zaprzestanie lub zakazanie naruszenia, o potwierdzenie, że do naruszenia doszło i dochodzić rekompensaty takiej jak odszkodowanie, **zwrot zapłaconej ceny**, naprawa, **wymiana, usunięcie**, obniżenie ceny **lub rozwiązanie umowy**, zgodnie z prawem krajowym. [Popr. 1]
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE ⁽⁴⁾ umożliwiła upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** wytaczanie powództw przedstawicielskich mających na celu przede wszystkim powstrzymanie i zakazanie naruszeń prawa Unii szkodliwych dla zbiorowych interesów konsumentów. Dyrektywa ta jednak w niewystarczającym stopniu uwzględniła wyzwania w zakresie egzekwowania prawa konsumenckiego. W celu wzmocnienia działań odstraszających od bezprawnych praktyk, **zachęcania do stosowania dobrych i odpowiedzialnych praktyk biznesowych** i zmniejszenia szkód ponoszonych przez konsumentów konieczna jest optymalizacja mechanizmu służącego ochronie zbiorowych interesów konsumentów. Ze względu na liczne zmiany w celu zachowania przejrzystości dyrektywę 2009/22/WE należy zastąpić. **Konieczne są działania unijne, na podstawie art. 114 TFUE, służące zapewnieniu zarówno dostępu do wymiaru sprawiedliwości, jak i jej należytego wymierzania, ponieważ zmniejszy to koszty i obciążenia związane z powództwami indywidualnymi.** [Popr. 2]
- (3) Powództwo przedstawicielskie powinno oferować skuteczny i wydajny sposób ochrony zbiorowych interesów **wszystkich** konsumentów **zarówno przed naruszeniami wewnętrznymi, jak i transgranicznymi**. Powinno ono umożliwiać upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** działanie w celu zapewnienia zgodności z właściwymi przepisami prawa Unii i przewyższanie przeszkód napotykanymi przez konsumentów w powództwach indywidualnych, takich jak niepewność co do swoich praw i dostępnych mechanizmów proceduralnych, **wcześniejsze doświadczenia związane z roszczeniami, które zakończyły się niepowodzeniem, nadmiernie długie postępowania**, psychologiczna niechęć do podjęcia działań oraz niekorzystny stosunek oczekiwanych kosztów do korzyści wynikających z powództwa indywidualnego, **co zwiększy pewność prawa zarówno dla powodów, jak i pozwanych, a także systemu prawnego.** [Popr. 3]

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 232.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 Marca 2019.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (4) Ważne jest, aby zapewnić konieczną równowagę pomiędzy dostępem do wymiaru sprawiedliwości a zapewnieniem zabezpieczeń proceduralnych przed nadużywaniem drogi sądowej, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na zdolność przedsiębiorstw do działania na jednolitym rynku. Aby zapobiec nadużywaniu powództw przedstawicielskich, należy unikać takich elementów jak odszkodowania karne i brak ograniczeń w odniesieniu do uprawnienia do wystąpienia z powództwem w imieniu poszkodowanych konsumentów oraz ustanowić jasne zasady co do różnych aspektów proceduralnych, takich jak wyznaczanie upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich**, pochodzenie ich środków pieniężnych i rodzaj informacji wymaganych do wsparcia powództwa przedstawicielskiego. ~~Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez wpływu na krajowe zasady dotyczące ponoszenia~~ **Koszty postępowania** powinna **ponosić strona przegrywająca. Jednak sąd nie powinien zasądzać od strony przegrywającej** kosztów ~~postępowania, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.~~ [Popr. 4]
- (5) Konsekwencje naruszeń wpływających na zbiorowe interesy konsumentów często mają zakres transgraniczny. Skuteczniejsze i efektywniejsze powództwa przedstawicielskie dostępne w całej Unii powinny zwiększyć poziom zaufania konsumentów do rynku wewnętrznego i zachęcić konsumentów do korzystania ze swoich praw.
- (6) Niniejsza dyrektywa powinna obejmować różne dziedziny, takie jak ochrona danych, usługi finansowe, podróże i turystyka, energia elektryczna, telekomunikacja , **środowisko i środowisko zdrowie**. Powinna ona obejmować naruszenia przepisów prawa Unii chroniących ~~interesów~~ **zbiorowe interesy** konsumentów, niezależnie od tego, czy określani są oni mianem konsumentów czy podróżnych, użytkowników, klientów, inwestorów detalicznych, klientów detalicznych lub inaczej w danej dziedzinie prawa Unii, **a także zbiorowe interesy osób, których dane dotyczą w rozumieniu rozporządzenia o ochronie danych**. W celu zapewnienia odpowiedniej reakcji na naruszenie prawa Unii, którego forma i skala szybko ewoluuje, należy rozważyć, w każdym przypadku przyjmowania nowego aktu Unii mającego znaczenie dla ochrony zbiorowych interesów konsumentów, czy należy dodać go do załącznika do niniejszej dyrektywy w celu objęcia tego aktu jej zakresem. [Popr. 5]
- (6a) *Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu zwalczania mających znaczny wpływ na konsumentów naruszeń przepisów prawa Unii wymienionych w załączniku I. O znacznym wpływie można mówić, gdy dotyczy on dwóch konsumentów.* [Popr. 6]
- (7) Komisja przyjęła wnioski ustawodawcze dotyczące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenia (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną, jak i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym. W związku z tym należy przewidzieć, aby rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonała oceny, czy przepisy unijne w zakresie praw pasażerów korzystających z transportu lotniczego oraz pasażerów w ruchu kolejowym oferują odpowiedni poziom ochrony konsumentów, porównywalny z poziomem oferowanym w niniejszej dyrektywie, oraz wyciągnęła wszelkie konieczne wnioski odnośnie do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.
- (8) Bazując na dyrektywie 2009/22/WE, niniejsza dyrektywa powinna obejmować zarówno krajowe, jak i transgraniczne naruszenia, zwłaszcza kiedy konsumenci, których dotyczy naruszenie, mieszkają w jednym lub kilku państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym siedzibę ma przedsiębiorca naruszający przepisy. Powinna ona również obejmować naruszenia, które zakończyły się przed wszczęciem lub zakończeniem postępowania z powództwa przedstawicielskiego, jako że może być nadal konieczne zapobiegnięcie powtórzeniu praktyki, stwierdzenie, że dana praktyka stanowiła naruszenie i ułatwienie dochodzenia roszczeń konsumenckich.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie powinna ustanawiać przepisów prawa prywatnego międzynarodowego w zakresie właściwości sądów, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych lub obowiązującego prawa. Do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie stosuje się istniejące instrumenty prawa Unii, **zapobiegając wzrostowi występowania zjawiska wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy (ang. forum-shopping)**. [Popr. 7]
- (9a) *Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na stosowanie przepisów UE dotyczących prawa prywatnego międzynarodowego w sprawach transgranicznych. Do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie zastosowanie mają rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona – Bruksela I), rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) oraz rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II).* [Popr. 8]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (10) Jako że wyłącznie upoważnione podmioty **przedstawicielskie** mogą wytaczać powództwa przedstawicielskie, w celu zapewnienia odpowiedniego reprezentowania zbiorowych interesów konsumentów upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny spełniać kryteria ustanowione niniejszą dyrektywą. Będą one musiały być w szczególności prawidłowo ustanowione zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego, które **powinno może** obejmować przykładowo wymogi ~~odnośnie do liczby członków, stopnia trwałości lub wymogi przejrzystości~~ dotyczące odpowiednich aspektów ich struktury, takich jak ich statut założycielski, struktura zarządzania, cele i metody pracy. Będą musiały mieć charakter nienastawiony na zysk i mieć uzasadniony interes w zapewnieniu zgodności z odpowiednim prawem Unii. ~~Te kryteria powinny obowiązywać zarówno wcześniej wyznaczone upoważnione podmioty, jak i doraźnie~~ **Ponadto upoważnione podmioty przedstawicielskie muszą być niezależne od podmiotów rynkowych, w tym finansowo.** Upoważnione podmioty, ~~które ustanawia się na potrzeby konkretnego powództwa,~~ **przedstawicielskie muszą również ustanowić procedurę zapobiegania konfliktom interesów. Państwa członkowskie nie narzucają kryteriów wykraczających poza kryteria ustanowione w niniejszej dyrektywie. [Popr. 9]**
- (11) Niezależne instytucje publiczne, a zwłaszcza organizacje konsumenckie, powinny odgrywać aktywną rolę w zapewnieniu przestrzegania odpowiednich przepisów prawa Unii i uznaje się je wszystkie za właściwe do pełnienia funkcji upoważnionych podmiotów. Jako że podmioty te mają dostęp do różnych źródeł informacji dotyczących praktyk przedsiębiorców stosowanych wobec konsumentów i mają różne priorytety w zakresie swojej działalności, państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania o rodzajów środków, których zastosowania każdy z tych upoważnionych podmiotów może dochodzić w drodze powództw przedstawicielskich.
- (12) Jako że zarówno procedury sądowe, jak i administracyjne mogą być w sposób sprawny i skuteczny wykorzystane do ochrony zbiorowych interesów konsumentów, w gestii państw członkowskich pozostawiono decyzję, czy powództwo przedstawicielskie można wytoczyć w drodze postępowania sądowego lub administracyjnego, lub obu, w zależności od danej dziedziny prawa lub danego sektora gospodarki. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa do skutecznego środka prawnego na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, przy czym państwa członkowskie zapewniają, aby konsumenci i przedsiębiorstwa mieli prawo do skutecznego środka prawnego na drodze sądowej w stosunku do jakiegokolwiek decyzji administracyjnej podjętej zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi niniejszą dyrektywę. Obejmuje to możliwość stron do uzyskania decyzji ustanawiającej zawieszenie wykonania decyzji będącej przedmiotem sporu, zgodnie z prawem krajowym.
- (13) Aby zwiększyć skuteczność proceduralną powództw przedstawicielskich, upoważnione podmioty powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania różnych środków w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego lub w ramach odrębnych powództw przedstawicielskich. Te środki powinny obejmować środki tymczasowe powstrzymujące bieżącą praktykę lub zakazujące praktyki w przypadku, kiedy praktyki nie stosowano, lecz istnieje ryzyko, że wyrządziłaby ona konsumentom poważną lub nieodwracalną szkodę, środki stwierdzające, że dana praktyka stanowi naruszenie prawa i, w stosownych przypadkach, powstrzymujące lub zakazujące praktyki w przyszłości, jak i środki eliminujące utrzymujące się skutki naruszenia, w tym rekompensatę. Jeżeli dochodzi się ich w ramach jednego powództwa, upoważnione podmioty powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania wszystkich właściwych środków w chwili wytaczania powództwa lub najpierw dochodzić wydania właściwego nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk, a następnie, w stosownych przypadkach, nakazu rekompensaty.
- (14) Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk mają na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów niezależnie od jakiegokolwiek rzeczywistej straty lub szkody poniesionej przez indywidualnych konsumentów. Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk mogą nakładać na przedsiębiorców obowiązek podjęcia konkretnych działań, takich jak przekazanie konsumentom informacji wcześniej pominiętych z naruszeniem obowiązków prawnych. Decyzje stwierdzające, że dana praktyka stanowi naruszenie nie powinny zależeć od tego, czy praktykę stosowano umyślnie czy przez zaniechanie.
- (15) Upoważniony podmiot wytaczający powództwo przedstawicielskie na mocy niniejszej dyrektywy powinien być stroną postępowania. Konsumenti, których dotyczy naruszenie, powinni ~~mieć odpowiednie szanse skorzystania z~~ **dysponować odpowiednimi informacjami dotyczącymi** właściwych wyników powództwa przedstawicielskiego **i możliwości skorzystania z nich.** Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk wydane na mocy niniejszej dyrektywy powinny pozostawać bez uszczerbku dla powództw indywidualnych wytaczanych przez konsumentów poszkodowanych w wyniku danej praktyki. **[Popr. 10]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (16) Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia. Środki te powinny przybierać formę nakazu rekompensaty zobowiązującego przedsiębiorcę do zapewnienia między innymi odszkodowania, naprawy, wymiany, **usunięcia**, obniżki ceny, rozwiązania umowy lub zwrotu poniesionych kosztów, w zależności od przypadku i zgodnie z prawem krajowym. [Popr. 11]
- (17) Wysokość odszkodowania przyznanego poszkodowanym konsumentom w sytuacji wystąpienia szkody zbiorowej nie powinna przekraczać kwoty należnej od przedsiębiorcy zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub unijnym, tak aby pokryć poniesioną przez nich rzeczywistą szkodę. W szczególności należy unikać stosowania odszkodowań karnych, prowadzących do przyznania stronie występującej z roszczeniem nadmiernego odszkodowania z tytułu poniesionej szkody.
- (18) Państwa członkowskie ~~mogą~~ **powinny** wymagać od upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich** udzielenia wystarczających informacji w celu wsparcia powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę, w tym opisu grupy konsumentów, których dotyczy dane naruszenie, oraz kwestii w zakresie stanu faktycznego i prawa, które mają być rozstrzygnięte w drodze powództwa przedstawicielskiego. Upoważniony podmiot nie powinien mieć obowiązku indywidualnego zidentyfikowania wszystkich konsumentów, których dotyczy naruszenie, aby wytoczyć powództwo. W powództwach przedstawicielskich w zakresie dochodzenia roszczeń sąd lub organ administracyjny powinien na jak najwcześniejszym etapie postępowania zweryfikować, czy dana sprawa nadaje się do wniesienia w trybie powództwa przedstawicielskiego, uwzględniając charakter naruszenia oraz cechy charakterystyczne szkód poniesionych przez zainteresowanych konsumentów. **W szczególności roszczenia powinny być możliwe do ustalenia i jednolite, a środki, których zastosowania się dochodzi, mieć element wspólny, ponadto ustalenia z osobą trzecią dotyczące finansowania upoważnionego podmiotu powinny być przejrzyste i wolne od konfliktu interesów. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby sąd lub organ administracyjny był uprawniony do odrzucenia wyraźnie bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania.** [Popr. 12]
- (19) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania, czy ich sąd lub organ krajowy, przed którym toczy się powództwo przedstawicielskie o rekompensatę, może wyjątkowo wydać zamiast nakazu rekompensaty decyzję deklaratoryjną w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia, na którą indywidualni konsumenci mogliby się bezpośrednio powoływać w kolejnych powództwach o rekompensatę. Ta możliwość powinna być zarezerwowana dla należycie uzasadnionych przypadków, w których określenie ilościowe indywidualnej rekompensaty przynależnej każdemu z konsumentów, których dotyczy powództwo przedstawicielskie, jest skomplikowane i dokonanie takiego określenia w ramach powództwa przedstawicielskiego byłoby nieefektywne. Decyzji deklaratoryjnych nie powinno się wydawać w sytuacjach nieskomplikowanych, a zwłaszcza wtedy, kiedy zainteresowanych konsumentów można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu. Podobnie, decyzji deklaratoryjnych nie powinno się wydawać, jeżeli kwota straty poniesionej przez każdego z indywidualnych konsumentów jest na tyle mała, że jest mało prawdopodobne, aby indywidualni klienci dochodzili roszczeń indywidualnie. Sąd lub organ krajowy powinien należycie uzasadnić zastosowanie decyzji deklaratoryjnej zamiast nakazu rekompensaty w danej sprawie. [Popr. 13]
- (20) W przypadku gdy konsumentów, których dotknęła ta sama praktyka, można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu, tak jak w przypadku długoterminowych umów konsumenckich, sąd lub organ administracyjny może wyraźnie określić grupę konsumentów, których dotyczy naruszenie, w toku postępowania z powództwa przedstawicielskiego. Sąd lub organ administracyjny mógłby w szczególności poprosić przedsiębiorcę naruszającego przepisy o udzielenie stosownych informacji, takich jak tożsamość konsumentów i czas stosowania praktyki. Ze względu na praktyczność i efektywność w tych przypadkach państwa członkowskie, zgodnie z przepisami krajowymi, mogłyby wziąć pod uwagę zapewnienie konsumentom możliwości osiągnięcia bezpośrednich korzyści z wydanego nakazu rekompensaty bez konieczności uzyskania od nich indywidualnego upoważnienia przed wydaniem nakazu rekompensaty. [Popr. 14]
- (21) W sprawach o niskiej wartości jest mało prawdopodobne, że większość konsumentów podejmie działania w celu egzekwowania swoich praw, jako że nakład pracy i kosztów przeważałyby nad indywidualnymi korzyściami. Jeżeli jednak ta sama praktyka dotyczy wielu konsumentów, łączna strata może być znaczna. W takich przypadkach sąd lub organ może uznać, że zwrócenie środków pieniężnych zainteresowanym konsumentom jest nieproporcjonalne, na przykład dlatego, że jest to zbyt uciążliwe lub niewykonalne w praktyce. W związku z tym byłoby lepiej, aby środki pieniężne otrzymane w ramach rekompensaty w drodze powództw przedstawicielskich służyły ochronie zbiorowych interesów konsumentów i powinny być przekazane na stosowny cel publiczny, taki jak fundusz pomocy prawnej dla konsumentów, kampanie informacyjne lub ruchy konsumenckie. [Popr. 15]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (22) Zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia można dochodzić wyłącznie w oparciu o decyzję kończącą postępowanie w sprawie stwierdzającą naruszenie prawa Unii objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy, szkodzące zbiorowym interesom konsumentów, w tym nakaz zaprzestania szkodliwych praktyk kończący postępowanie w sprawie wydany w ramach powództwa przedstawicielskiego. Zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia można dochodzić zwłaszcza w oparciu o kończące postępowanie w sprawie decyzje sądu lub organu administracyjnego w kontekście działań egzekucyjnych uregulowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 ⁽⁵⁾.
- (23) W niniejszej dyrektywie przewidziano mechanizm proceduralny, który nie wpływa na uregulowania ustanawiające prawa materialne konsumentów do umownych i pozaumownych środków prawnych, w przypadku gdy ich interesy ucierpiały w wyniku naruszenia, takie jak prawo do odszkodowania, rozwiązania umowy, zwrotu kosztów, wymiany, **usunięcia**, naprawy lub obniżenia ceny. Powództwo przedstawicielskie o rekompensatę na mocy niniejszej dyrektywy można wytoczyć wyłącznie w przypadku, gdy prawo Unii lub prawo krajowe przewiduje takie prawa materialne. [Popr. 16]
- (24) Niniejsza dyrektywa **ma na celu minimalną harmonizację** i nie zastępuje istniejących krajowych mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych. Uwzględniając tradycje prawne państw członkowskich, pozostawiono w ich gestii decyzję, czy powództwo przedstawicielskie określone w niniejszej dyrektywie włączyć w obecny lub przyszły mechanizm zbiorowego dochodzenia roszczeń czy ustanowić je jako alternatywę dla tych mechanizmów, o ile mechanizm krajowy spełnia uwarunkowania określone w niniejszej dyrektywie. **Nie uniemożliwia to państwu członkowskim utrzymania istniejących ram, ani nie zobowiązuje państw członkowskich do ich zmiany. Państwa członkowskie będą miały możliwość wdrożenia przepisów przewidzianych w niniejszej dyrektywie w ich własnych systemach zbiorowego dochodzenia roszczeń lub ich wdrożenia w ramach odrębnej procedury.** [Popr. 17]
- (25) Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny zapewnić pełną przejrzystość w odniesieniu do źródła finansowania swojej działalności ogólnie oraz w związku z finansowaniem konkretnego powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę, aby umożliwić sądom i organom administracyjnym ocenę, czy nie ma konfliktu interesów pomiędzy osobą trzecią uczestniczącą w finansowaniu a upoważnionym podmiotem i aby uniknąć ryzyka nadużywania drogi sądowej oraz ocenić, czy ~~finansująca osoba trzecia~~ **upoważniony podmiot** posiada wystarczające środki do **reprezentowania najlepszych interesów zainteresowanych konsumentów oraz** pokrycia ~~swoich zobowiązań finansowych wobec upoważnionego podmiotu.~~ **wszystkich niezbędnych kosztów prawnych w razie przegrania powództwa.** Informacje, których upoważniony podmiot udziela sądowi lub organowi administracyjnemu nadzorującemu powództwo przedstawicielskie **na najwcześniejszym etapie postępowania**, powinny umożliwiać mu ocenę, czy **jakakolwiek** osoba trzecia może wywierać wpływ na decyzje proceduralne upoważnionego podmiotu **ogólnie i** w kontekście powództwa przedstawicielskiego, w tym w zakresie ugód, i czy finansuje powództwo przedstawicielskie o rekompensatę skierowane przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu, od którego pochodzą środki finansowe, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot, od którego pochodzą środki finansowe, jest zależny. W przypadku potwierdzenia którejkolwiek z tych okoliczności sąd lub organ administracyjny **powinien musi** być uprawniony do nakazania upoważnionemu podmiotowi odmówienia przyjęcia danych środków finansowych oraz w stosownych przypadkach do odrzucenia legitymacji upoważnionego podmiotu w określonym przypadku. **Państwa członkowskie powinny uniemożliwiać kancelariom prawnym ustanawianie upoważnionych podmiotów przedstawicielskich. Finansowanie pośrednie powództwa poprzez darowizny, w tym darowizny przedsiębiorców w ramach inicjatyw w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, kwalifikuje się do finansowania przez osoby trzecie, pod warunkiem że spełnia wymogi przejrzystości, niezależności i braku konfliktu interesów wymienione w art. 4 i art. 7.** [Popr. 18]
- (26) Przed wytoczeniem powództwa przedstawicielskiego oraz na dowolnym etapie powództwa przedstawicielskiego powinno się zachęcać do zawierania zbiorowych ugód pozasądowych, **jak np. mediacji**, mających na celu zapewnienie rekompensaty poszkodowanym konsumentom. [Popr. 19]
- (27) Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepis, zgodnie z którym upoważniony podmiot i przedsiębiorca zawierający ugodę w sprawie rekompensaty dla konsumentów, których dotyczy domniemana nielegalna praktyka tego przedsiębiorcy, mogą wspólnie wystąpić do sądu lub organu administracyjnego o zatwierdzenie tej ugody. Taki wniosek powinien zostać przyjęty przez sąd lub organ administracyjny tylko wtedy, jeżeli w sprawie tej samej praktyki nie toczy się inne postępowanie z powództwa przedstawicielskiego. Właściwy sąd lub organ administracyjny zatwierdzający taką ugodę zbiorową musi wziąć pod uwagę interesy i prawa wszystkich zainteresowanych stron, w tym indywidualnych konsumentów. ~~Zainteresowani indywidualni konsumenci powinni mieć możliwość akceptacji lub odrzucenia związania się taką ugodą.~~ **Ugody powinny być ostateczne i wiążące dla wszystkich stron.** [Popr. 20]

⁽⁵⁾ Dz.U. L 345 z 27.12.2017.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (28) Sąd i organ administracyjny powinny być uprawnione do zachęcenia przedsiębiorcy nieprzestrzegającego przepisów i uprawnionego podmiotu, który wytoczył powództwo przedstawicielskie, do podjęcia negocjacji mających na celu zawarcie ugody w sprawie rekompensaty, która miałaby być zapewniona zainteresowanym konsumentom. W decyzji, czy należy zachęcić strony do rozwiązania sporu na drodze pozasądowej, powinno się wziąć pod uwagę rodzaj naruszenia, którego dotyczy powództwo, cechy charakterystyczne zainteresowanych konsumentów, możliwy rodzaj rekompensaty do zaoferowania oraz chęć stron do rozwiązania sporu, jak i czas trwania postępowania.
- (29) ~~W celu ułatwienia indywidualnym konsumentom dochodzenia rekompensaty w oparciu o decyzje deklaratoryjne kończące postępowanie w sprawie, które to decyzje dotyczą odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia wydane w ramach powództwa przedstawicielskiego, sąd lub organ administracyjny, który wydał decyzję, powinien być uprawniony do zażądania od uprawnionego podmiotu i przedsiębiorcy zawarcia ugody zbiorowej. [Popr. 21]~~
- (30) ~~Jakakolwiek ugoda pozasądowa zawarta w kontekście powództwa przedstawicielskiego lub w oparciu o decyzję deklaratoryjną kończąca postępowanie w sprawie powinna być zatwierdzona przez właściwy sąd lub organ administracyjny w celu zapewnienia jej legalności i uczciwości, z uwzględnieniem interesów i praw wszystkich zainteresowanych stron. Zainteresowani indywidualni konsumenci powinni mieć możliwość akceptacji lub odrzucenia związania się taką ugodą. Ugody są wiążące dla wszystkich stron, z zastrzeżeniem wszelkich dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. [Popr. 22]~~
- (31) Zapewnienie, aby konsumenci byli poinformowani o powództwie przedstawicielskim, jest kluczowe dla jego powodzenia. Konsumenci powinni być informowani o toczącym się postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego, fakcie, że praktykę przedsiębiorcy uznano za naruszenie prawa, swoich prawach po stwierdzeniu naruszenia i jakichkolwiek kolejnych krokach do podjęcia przez zainteresowanych konsumentów, zwłaszcza w zakresie uzyskania rekompensaty. Ryzyko reputacyjne związane z rozpowszechnianiem informacji na temat naruszenia jest również istotne dla odstraszenia przedsiębiorców naruszających prawa konsumentów.
- (32) Aby zapewnić ich skuteczność, informacje powinny być odpowiednie i proporcjonalne do okoliczności sprawy. ~~Przedsiębiorca naruszający przepisy powinien odpowiednio poinformować Państwa członkowskie~~ **powinny zapewnić, aby sąd lub organ administracyjny mógł wymagać od strony, która przegrała, odpowiedniego poinformowania** wszystkich zainteresowanych konsumentów o ~~nakazie zaprzestania~~ **decyzji w sprawie** szkodliwych praktyk oraz ~~nakazie rekompensaty kończących postępowanie w sprawie~~ **wydanej** w ramach powództwa przedstawicielskiego, ~~jak i ugodzie a od obu stron – w przypadku ugody zatwierdzonej przez sąd lub organ administracyjny.~~ Takich informacji można udzielić na przykład na stronie internetowej przedsiębiorcy, w mediach społecznościowych, na internetowych platformach handlowych lub w popularnych gazetach, w tym tych, których dystrybucję przeprowadza się wyłącznie za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji. Jeżeli to możliwe, konsumenci powinni być informowani indywidualnie w drodze pism elektronicznych oraz papierowych. Na stosowne żądanie informacje te powinny być przekazane w formatach dostępnych dla osób niepełnosprawnych. **Koszty informowania konsumentów ponosi strona przegrująca.** [Popr. 23]
- (32a) **Należy zachęcać państwa członkowskie do utworzenia bezpłatnego krajowego rejestru powództw przedstawicielskich, co mogłoby jeszcze bardziej zwiększyć wymogi w zakresie przejrzystości.** [Popr. 24]
- (33) W celu zwiększenia pewności prawa, uniknięcia niespójności w stosowaniu prawa Unii i zwiększenia skuteczności oraz efektywności proceduralnej powództw przedstawicielskich i możliwych powództw następczych o rekompensatę stwierdzenie naruszenia **lub braku naruszenia** ustalonego w decyzji kończącej postępowanie w sprawie, w tym w nakazie zaprzestania szkodliwych praktyk kończącym postępowanie w sprawie ~~wydanym na mocy niniejszej dyrektywy, wydanej przez organ administracyjny lub sąd, nie powinno być przedmiotem kolejnych powództw związanych z tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę w odniesieniu do charakteru naruszenia oraz jego przedmiotowego, podmiotowego, czasowego i terytorialnego zakresu stosowania ustanowionego w tej decyzji kończącej postępowanie w sprawie.~~ **wiązące dla wszystkich stron, które uczestniczyły w powództwie przedstawicielskim. Decyzja kończąca postępowanie powinna pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. Odszkodowanie uzyskane w drodze ugody powinno być również wiążące w sprawach dotyczących tej samej praktyki, tego samego przedsiębiorcy i tego samego konsumenta.** W przypadku gdy powództwo, w którym dochodzi się zastosowania środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia, w tym rekompensaty, wytaczane jest w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym wydano decyzję kończąca postępowanie w sprawie stwierdzającą dane naruszenie **lub jego brak**, decyzja ta powinna stanowić ~~domniemanie wzruszalne, dowód~~ **że do naruszenia doszło lub nie w powiązanych sprawach. Państwa członkowskie zapewniają, aby ostateczna decyzja sądu jednego państwa członkowskiego stwierdzająca istnienie lub brak naruszenia w odniesieniu do wszelkich innych działań mających na celu dochodzenie roszczeń przed ich sądami krajowymi w innym państwie członkowskim przeciwko temu samemu przedsiębiorcy za to samo naruszenie przepisów uznawana była za domniemanie wzruszalne.** [Popr. 25]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, by indywidualne powództwa o rekompensatę mogły być oparte na decyzjach deklaracyjnych kończących postępowanie w sprawie wydanych w ramach powództwa przedstawicielskiego. Takie powództwa powinny być dostępne w ramach przyspieszonych procedur i procedur uproszczonych.
- (35) Powództwa o rekompensatę na podstawie stwierdzenia naruszenia w drodze kończącego postępowanie w sprawie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk lub kończącej postępowanie w sprawie decyzji deklaracyjnej dotyczącej **dotyczącego** odpowiedzialności przedsiębiorcy wobec poszkodowanych konsumentów na mocy niniejszej dyrektywy nie powinny być utrudniane przepisami krajowymi lub terminami przedawnienia. Wystąpienie z powództwem przedstawicielskim skutkuje zawieszeniem lub przerwaniem biegu terminów przedawnienia dla jakichkolwiek powództw o rekompensatę dla konsumentów, których dotyczy powództwo. [Popr. 26]
- (36) Do powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się wydania nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk, powinno zastosować się tryb pilny. Do nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk ze skutkiem tymczasowym powinno się zawsze stosować tryb przyspieszony w celu zapobiegnięcia jakiegokolwiek dalszej szkodzi powodowanej naruszeniem.
- (37) Środki dowodowe są istotne dla stwierdzenia, czy dana praktyka stanowi naruszenie prawa, czy istnieje ryzyko powtórzenia, ustalenia tożsamości konsumentów, których dotyczy naruszenie, decydowania o rekompensacie i odpowiednim poinformowaniu konsumentów, których dotyczy powództwo przedstawicielskie, o toczącym się postępowaniu oraz jego ostatecznych wynikach. Niemniej jednak relacje między przedsiębiorcami i konsumentami charakteryzują się asymetrią informacji, a niezbędne informacje mogą znajdować się w posiadaniu wyłącznie przedsiębiorcy, sprawiając, że nie są one dostępne dla upoważnionego podmiotu. Upoważnione podmioty powinny zatem mieć prawo do wniesienia do właściwego sądu lub organu administracyjnego o ujawnienie przez przedsiębiorcę środków dowodowych istotnych dla ich roszczenia lub potrzebnych do odpowiedniego poinformowania zainteresowanych konsumentów o powództwie przedstawicielskim, bez konieczności określania przez nich poszczególnych środków dowodowych. Potrzeba, zakres i proporcjonalność takiego ujawnienia powinny zostać poddane dokładnej ocenie sądu lub organu administracyjnego nadzorującego powództwo przedstawicielskie z uwzględnieniem ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich i zgodnie z obowiązującymi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi poufności.
- (38) W celu zapewnienia skuteczności powództw przedstawicielskich przedsiębiorcom naruszającym przepisy powinny grozić skuteczne, zniechęcające i proporcjonalne sankcje za niestosowanie się do decyzji kończącej postępowanie w sprawie wydanej w ramach powództwa przedstawicielskiego.
- (39) Biorąc pod uwagę fakt, że powództwa przedstawicielskie służą realizacji celu w interesie publicznym poprzez ochronę zbiorowych interesów konsumentów, państwa członkowskie powinny zapewnić, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** nie rezygnowały z wytaczania powództw przedstawicielskich na mocy niniejszej dyrektywy ze względu na koszty związane z postępowaniem. **Jednakże, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków określonych w przepisach krajowych, powinno pozostawać to bez uszczerbku dla faktu, że strona, która przegrała powództwo przedstawicielskie, zwraca niezbędne koszty prawne poniesione przez stronę wygrywającą (zasada „przegrywający płaci”). Sąd lub organ administracyjny nie powinien jednak zasądzać od strony przegrywającej kosztów, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.** [Popr. 27]
- (39a) *Państwa członkowskie powinny zapewnić, by unikać wypłacania honorarium za pomyślny wynik sprawy oraz by wynagrodzenia prawników i metoda ich obliczania nie stanowiły zachęty do prowadzenia postępowań sądowych, które są zbędne z punktu widzenia interesów konsumentów lub którejkolwiek z zainteresowanych stron i uniemożliwiłyby konsumentom pełne korzystanie z powództwa przedstawicielskiego. Państwa członkowskie, które zezwalają na wypłatę honorariów w przypadku wygrania sprawy, powinny zapewniać, by takie opłaty nie uniemożliwiały uzyskania pełnego odszkodowania przez konsumentów.* [Popr. 28]
- (40) Współpraca i wymiana informacji, **dobrych praktyk i doświadczeń** między upoważnionymi podmiotami **przedstawicielskimi** z poszczególnych państw członkowskich okazała się użyteczna w przypadku naruszeń transgranicznych. Konieczne jest kontynuowanie środków do budowania potencjału oraz rozszerzanie współpracy na większą liczbę upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich** w całej Unii w celu zwiększenia wykorzystania powództw przedstawicielskich o konsekwencjach transgranicznych. [Popr. 29]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (41) W celu skutecznego zwalczania naruszeń o konsekwencjach transgranicznych powinno zapewnić się wzajemne uznawanie legitymacji procesowej upoważnionych podmiotów wyznaczonych w jednym państwie członkowskim do wytaczania powództw przedstawicielskich w innym państwie członkowskim. Ponadto upoważnione podmioty z różnych państw członkowskich powinny mieć możliwość połączenia sił w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego przed jednym właściwym forum zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi właściwości sądów. Ze względu na efektywność i skuteczność jeden upoważniony podmiot powinien mieć możliwość wytaczania powództwa przedstawicielskiego w imieniu innych upoważnionych podmiotów reprezentujących konsumentów z różnych państw członkowskich.
- (41a) ***W celu zbadania możliwości ustanowienia na szczeblu Unii procedury dla transgranicznych powództw przedstawicielskich Komisja powinna ocenić możliwość powołania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ds. zbiorowego dochodzenia roszczeń.*** [Popr. 30]
- (42) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna być interpretowana i stosowana zgodnie z tymi prawami i zasadami, w tym dotyczącymi prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz prawa do obrony.
- (43) W odniesieniu do prawa ochrony środowiska, niniejsza dyrektywa uwzględnia przepisy Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („Konwencja z Aarhus”).
- (44) Cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie mechanizmu powództwa przedstawicielskiego w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, co ma zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów w całej Unii, oraz należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający w drodze działań wyłącznie ze strony państw członkowskich, natomiast ze względu na konsekwencje transgraniczne powództw przedstawicielskich możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Unia może zatem podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (45) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽⁶⁾ w uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie zobowiązują się do złożenia wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji co najmniej jednego dokumentu wyjaśniającego związek między elementami dyrektywy i odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznał, że złożenie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (46) Należy przewidzieć zasady zastosowania czasowego niniejszej dyrektywy.
- (47) Należy zatem uchylić dyrektywę 2009/22/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział 1

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszej dyrektywie określono uregulowania umożliwiające upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** dochodzenie roszczeń w drodze powództw przedstawicielskich mających na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów, **a co za tym idzie w szczególności osiągnięcie i zapewnienie wysokiego poziomu ochrony i dostępu do wymiaru sprawiedliwości**, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń służących uniknięciu nadużywania drogi sądowej. [Popr. 31]

⁽⁶⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania w mocy przepisów przewidujących przyznanie upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** lub ~~innym osobom~~ **organom publicznym** innych środków proceduralnych do wnoszenia powództw mających na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów na poziomie krajowym. **Wdrożenie niniejszej dyrektywy w żadnym wypadku nie stanowi podstawy do ograniczenia ochrony konsumentów w dziedzinach objętych zakresem prawa Unii.** [Popr. 32]

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu zwalczania **mających znaczny wpływ na konsumentów** naruszeń przepisów prawa Unii wymienionych w załączniku I dokonywanych przez przedsiębiorców, i które ~~szkodzą lub mogą szkodzić zbiorowym interesom~~ **to powództwa chronią zbiorowe interesy konsumentów**. Ma ona zastosowanie do naruszeń krajowych i transgranicznych, w tym w przypadku gdy naruszeń zaprzestano przed rozpoczęciem postępowania z powództwa przedstawicielskiego lub przed zakończeniem takiego postępowania. [Popr. 33]

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na uregulowania ustanawiające umowne i pozaumowne środki prawne dostępne dla konsumentów za takie naruszenia na mocy przepisów prawa Unii lub prawa krajowego.

3. Niniejsza dyrektywa ~~pozostaje bez uszczerbku dla~~ **nie narusza** unijnych przepisów w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego, zwłaszcza przepisów dotyczących jurysdykcji sądów **uznawania i wykonywania wyroków w sprawach cywilnych i handlowych** oraz **przepisów dotyczących** prawa właściwego **dla zobowiązań umownych i pozaumownych, które mają zastosowanie do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie.** [Popr. 34]

3a. Niniejsza dyrektywa nie narusza innych form mechanizmów odwoławczych przewidzianych w prawie krajowym. [Popr. 35]

3b. Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiej konwencji praw człowieka, a w szczególności z prawem do sprawiedliwego i bezstronnego procesu sądowego oraz prawem do skutecznego środka prawnego. [Popr. 36]

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub związana z wykonywaniem wolnego zawodu;
- 1a) **„organizacja konsumencka” oznacza każdą grupę, której celem jest ochrona interesów konsumentów przed nielegalnymi działaniami lub zaniechaniami przedsiębiorców;** [Popr. 37]
- 2) „przedsiębiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od tego, czy jest to podmiot prywatny czy publiczny – która działa **w charakterze cywilnym zgodnie z przepisami prawa cywilnego**, w tym za pośrednictwem innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz, w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu; [Popr. 38]
- 3) „zbiorowe interesy konsumentów” oznaczają interesy pewnej liczby konsumentów **lub osób, których dane dotyczą w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);** [Popr. 39]
- 4) „powództwo przedstawicielskie” oznacza powództwo w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, którego stroną nie są zainteresowani konsumenci;
- 5) „praktyka” oznacza jakiegokolwiek działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 6) „decyzja kończąca postępowanie w sprawie” oznacza decyzję sądu państwa członkowskiego, od której nie można lub już nie można się odwołać, albo decyzję organu administracyjnego, która nie może już podlegać kontroli sądowej;

6a) „prawo konsumenckie” oznacza prawo Unii i prawo krajowe przyjęte w celu ochrony konsumentów. [Popr. 40]

Rozdział 2

Powództwa przedstawicielskie

Artykuł 4

Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** [Popr. 41]

~~1. Państwa członkowskie zapewniają, by powództwa przedstawicielskie mogły być wytaczane przez upoważnione podmioty wyznaczone na ich wniosek wcześniej przez państwa członkowskie do tego celu i umieszczone w publicznie dostępnym wykazie. Państwa członkowskie lub ich sądy wyznaczają na swoim terytorium co najmniej jeden upoważniony podmiot przedstawicielski do celów wytaczania powództw przedstawicielskich w rozumieniu art. 3 ust. 4.~~

Państwa członkowskie wyznaczają dany podmiot na upoważniony podmiot **przedstawicielski**, jeżeli spełnia on **wszystkie** następujące kryteria: [Popr. 42]

- a) jest prawidłowo ustanowiony zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego;
 - b) ~~ma uzasadniony interes jego statut lub inny odpowiedni dokument dotyczący zarządzania oraz jego ciągła działalność na rzecz obrony i ochrony konsumentów dowodzą posiadania uzasadnionego interesu~~ w zapewnieniu przestrzegania przepisów prawa Unii objętych zakresem niniejszej dyrektywy; [Popr. 43]
 - c) ma charakter nienastawiony na osiągnięcie zysku;
- ca) *działa w sposób niezależny od innych podmiotów lub osób innych niż konsumenci, które mogą mieć interes gospodarczy związany z wynikiem powództw przedstawicielskich, zwłaszcza podmiotów rynkowych;* [Popr. 44]
- cb) *nie zawiera porozumień finansowych ze skarżącymi kancelariami prawnymi poza zwykłą umową o świadczenie usług;* [Popr. 45]
- cc) *ustanowił wewnętrzne procedury służące zapobieganiu konfliktowi interesów między nim samym a osobami uczestniczącymi w jego finansowaniu.* [Popr. 46]

Państwa członkowskie stanowią przepisy przewidujące, że upoważnione podmioty przedstawicielskie ujawniają publicznie, za pomocą odpowiednich środków, np. na swojej stronie internetowej przy użyciu prostego i zrozumiałego języka, sposób ich finansowania, strukturę organizacyjną i strukturę zarządzania, cel i metody pracy, a także działalność.

Państwa członkowskie dokonują regularnej oceny, czy upoważniony podmiot **przedstawicielski** wciąż spełnia powyższe kryteria. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** traciły swój status na mocy niniejszej dyrektywy, jeżeli przestaną spełniać przynajmniej jedno kryterium wymienione w ust.1.

Państwa członkowskie sporządzają wykaz podmiotów przedstawicielskich spełniających kryteria wymienione w ust. 1 i podają go do wiadomości publicznej. Przekazują wykaz Komisji i uaktualniają go w razie potrzeby.

Komisja publikuje wykaz podmiotów przedstawicielskich otrzymany od państw członkowskich na publicznie dostępnym portalu internetowym. [Popr. 47]

1a. **Państwa członkowskie mogą postanowić, że organy publiczne już wyznaczone przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy zgodnie z prawem krajowym nadal kwalifikują się do uzyskania statusu podmiotu przedstawicielskiego w rozumieniu niniejszego artykułu.** [Popr. 48]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. ~~Państwa członkowskie mogą wyznaczyć upoważniony podmiot doraźnie do konkretnego powództwa przedstawicielskiego, na jego wniosek, jeśli spełnia kryteria, o których mowa w ust. 1. [Popr. 49]~~
3. Państwa członkowskie zapewniają, by ~~zwłaszcza~~ organizacje konsumenckie i ~~niezależne instytucje~~ **spełniające kryteria wymienione w ust. 1 oraz organy** publiczne były uprawnione do uzyskania statusu upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego**. Na upoważnione podmioty **przedstawicielskie** państwa członkowskie mogą wyznaczyć organizacje konsumenckie reprezentujące członków z więcej niż jednego państwa członkowskiego. [Popr. 50]
4. ~~Państwa członkowskie mogą wydawać przepisy określające, które upoważnione podmioty mogą dochodzić wszystkich ze środków, o których mowa w art. 5 i 6, oraz które upoważnione podmioty mogą dochodzić tylko jednego lub więcej z tych środków. [Popr. 51]~~
5. Spełnianie kryteriów, o których mowa w ust. 1, przez upoważniony podmiot pozostaje bez uszczerbku dla ~~prawa~~ **obowiązku** sądu lub organu administracyjnego do zbadania, czy cele tego upoważnionego podmiotu uzasadniają wystąpienie z powództwem w określonym przypadku, zgodnie z **art. 4 i art. 5 ust. 1. [Popr. 52]**

Artykuł 5

Powództwa przedstawicielskie w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów

1. Państwa członkowskie zapewniają, by powództwa przedstawicielskie przed krajowymi sądami lub organami administracyjnymi mogły być wytaczane **wyłącznie** przez upoważnione podmioty **przedstawicielskie wyznaczone zgodnie z art. 4 ust. 1**, pod warunkiem że istnieje bezpośredni związek pomiędzy głównymi celami działalności tego podmiotu a uprawnieniami przyznanymi na mocy prawa Unii, których naruszenie zarzuca się w wytaczanym powództwie.

Upoważnione podmioty przedstawicielskie mogą wybrać dowolną procedurę dostępną na mocy prawa krajowego lub unijnego, zapewniającą wyższy poziom ochrony zbiorowych interesów konsumentów.

Państwa członkowskie zapewniają, aby żadne inne toczące się powództwo nie było wytaczane przed sądem lub organem administracyjnym państwa członkowskiego w odniesieniu do tej samej praktyki, tego samego przedsiębiorstwa i tych samych konsumentów. [Popr. 53]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie, w tym organy publiczne, które zostały wyznaczone z wyprzedzeniem**, były uprawnione do wytaczania powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się następujących środków: [Popr. 54]

- a) nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk jako środka tymczasowego w celu powstrzymania **nielegalnej** praktyki lub, jeżeli praktyki jeszcze nie zastosowano, jednak jej wystąpienie jest nieuchronne – zakazania jej; [Popr. 56]
- b) nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk ustalającego, że praktyka ta stanowi pogwałcenie prawa i, jeśli to konieczne, powstrzymania praktyki lub, jeżeli praktyki jeszcze nie zastosowano, jednak jej wystąpienie jest nieuchronne – zakazania jej.

Aby dochodzić wydania nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk, upoważnione podmioty **przedstawicielskie** zobowiązane są do uzyskania upoważnienia od indywidualnych zainteresowanych konsumentów ~~lub i~~ do przedstawienia dowodu rzeczywistej straty lub szkody poniesionej przez zainteresowanych konsumentów bądź zamiaru lub zaniedbania ze strony przedsiębiorcy. [Popr. 55]

3. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** były uprawnione do wytaczania powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się zastosowania środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia. Środków tych dochodzi się w oparciu o decyzję kończącą postępowanie w sprawie stwierdzającą, że dana praktyka stanowi naruszenie prawa Unii wymienione w załączniku I, szkodzące zbiorowym interesom konsumentów, w tym o kończący postępowanie w sprawie nakaz zaprzestania szkodliwych praktyk, o którym mowa w ust. 2 lit. b). [Popr. 57]

4. Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 4 państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty miały możliwość dochodzenia środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia wraz ze środkami, o których mowa w ust. 2, w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego. [Popr. 58]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 5a

Rejestr powództw w ramach zbiorowego dochodzenia roszczeń

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić krajowy rejestr powództw przedstawicielskich, który jest dostępny bezpłatnie każdej zainteresowanej osobie za pośrednictwem środków elektronicznych lub w inny sposób.
2. Strony internetowe publikujące rejestry zapewniają dostęp do wyczerpujących i obiektywnych informacji na temat dostępnych metod uzyskiwania odszkodowań, w tym metod pozasądowych, jak również toczących się powództw przedstawicielskich.
3. Krajowe rejestry są wzajemnie powiązane. Zastosowanie ma art. 35 rozporządzenia (UE) 2017/2394. [Popr. 59]

Artykuł 6

Środki dochodzenia roszczeń

1. Dla celów art. 5 ust. 3 państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** miały prawo do wytaczania powództw przedstawicielskich o wydanie nakazu rekompensaty zobowiązującego przedsiębiorcę do zapewnienia między innymi odszkodowania, naprawy, wymiany, obniżenia ceny, rozwiązania umowy lub zwrotu poniesionych kosztów, w zależności od przypadku. Dane państwo członkowskie może, **lecz nie musi**, wymagać upoważnienia ze strony indywidualnych zainteresowanych konsumentów przed wydaniem decyzji deklaratoryjnej lub nakazu rekompensaty. [Popr. 60]

Jeżeli państwo członkowskie nie wymaga upoważnienia indywidualnego konsumenta w celu przyłączenia się do powództwa przedstawicielskiego, zezwala ono jednak osobom niemającym zwykłego pobytu w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie sądowe, na udział w powództwie przedstawicielskim, jeżeli udzieliły one wyraźnego upoważnienia w celu przyłączenia się do powództwa przedstawicielskiego w stosownym terminie. [Popr. 61]

Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** udzielają ~~wystarczających~~ **wszelkich koniecznych** informacji zgodnie z wymaganiami prawa krajowego w celu wsparcia powództwa, z uwzględnieniem opisu grupy konsumentów, których dotyczy powództwo oraz kwestii w zakresie stanu faktycznego i prawnego, które mają być rozstrzygnięte. [Popr. 62]

~~2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą upoważnić sąd lub organ administracyjny do wydania zamiast nakazu rekompensaty decyzji deklaratoryjnej w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia prawa Unii wymienionego w załączniku I w należycie uzasadnionych przypadkach, w których ze względu na cechy charakterystyczne indywidualnej szkody wyrządzonej zainteresowanym konsumentom określenie ilościowe indywidualnej rekompensaty jest złożone.~~ [Popr. 63]

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do:

- a) konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia, których można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w wyniku tej samej praktyki w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu. W takich przypadkach wymaganie upoważnienia ze strony indywidualnych zainteresowanych konsumentów nie stanowi warunku dla wytoczenia powództwa. Rekompensata powinna być skierowana do zainteresowanych konsumentów;
- b) konsumentów, którzy ponieśli stratę na tak małe kwoty, że przekazanie im rekompensaty byłoby nieproporcjonalne. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają, by udzielenie upoważnienia przez indywidualnych konsumentów nie było wymagane. Rekompensata jest przeznaczona na cel publiczny służący zbiorowym interesom konsumentów. [Popr. 64]

4. Rekompensata uzyskana w drodze kończącej postępowanie w sprawie decyzji zgodnie z ust. 1, 2 i 3 pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. **Przy stosowaniu tego przepisu należy przestrzegać zasady powagi rzeczy osądzonej.** [Popr. 65]

4a. Środki dochodzenia roszczeń mają na celu przyznanie konsumentom pełnego odszkodowania za poniesione straty. W przypadku gdy po uzyskaniu odszkodowania pozostaje niewykorzystana kwota, sąd podejmuje decyzję w sprawie beneficjenta tej pozostałej kwoty. Taka niewykorzystana kwota nie może zostać przekazana upoważnionemu podmiotowi przedstawicielskiemu ani przedsiębiorcy. [Popr. 66]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4b. W szczególności zakazuje się stosowania odszkodowań karnych, prowadzących do przyznania stronie występującej z roszczeniem nadmiernego odszkodowania z tytułu poniesionej szkody. Na przykład odszkodowanie przyznane poszkodowanym konsumentom w sytuacji wystąpienia szkody zbiorowej nie przekracza kwoty należnej od przedsiębiorcy zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub unijnym, tak aby pokryć poniesioną przez nich indywidualnie rzeczywistą szkodę. [Popr. 67]

Artykuł 7

Finansowanie Dopuszczalność powództwa przedstawicielskiego [Popr. 68]

1. Upoważniony podmiot **przedstawicielski**, który dochodzi nakazu rekompensaty, o którym mowa w art. 6 ust. 1, deklaruje **przedkłada sądowi lub organowi administracyjnemu na wczesnym najwcześniejszym etapie powództwa źródła pełny przegląd sytuacji finansowej, zawierający wykaz wszystkich źródeł finansowania wykorzystywane wykorzystywanych** na swoją działalność ogólnie oraz w związku z finansowaniem powództwa, **w celu wykazania braku konfliktu interesów**. Wykazuje on, że posiada wystarczające środki finansowe do reprezentowania najlepszych interesów zainteresowanych konsumentów i do pokrycia ewentualnych kosztów w przypadku niepomyślnego zakończenia powództwa. [Popr. 69]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadkach finansowania powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę **Powództwo przedstawicielskie może zostać uznane przez sąd krajowy za niedopuszczalne, jeżeli sąd ten stwierdzi, że finansowanie** przez osobę trzecią ~~miała ona zakaz~~: [Popr. 70]

a) ~~wpływania~~ **będzie miało wpływ** na decyzje upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** w kontekście powództwa przedstawicielskiego, z uwzględnieniem **wszczynania powództw przedstawicielskich i podejmowania decyzji w sprawie ugód**; [Popr. 71]

b) finansowania pozwu zbiorowego przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu, od którego pochodzą środki finansowe, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot, od którego pochodzą środki finansowe, jest zależny;

3. Państwa członkowskie zapewniają, by sądy i organy administracyjne ~~były uprawnione do oceny~~ **dokonywały oceny braku konfliktu interesów, o którym mowa w ust. 1, i** okoliczności, o których mowa w ust. 2, ~~i odpowiednio do nakazywania upoważnionemu podmiotowi odmowy przyjęcia danych środków finansowych oraz w stosownych przypadkach odrzucenia legitymacji upoważnionego podmiotu w określonym przypadku.~~ **na etapie oceny dopuszczalności powództwa przedstawicielskiego, a na późniejszym etapie podczas postępowania sądowego, jeżeli okoliczności wystąpią dopiero wtedy**. [Popr. 72]

3a. Państwa członkowskie zapewniają, by **sąd lub organ administracyjny był uprawniony do odrzucenia wyraźnie bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania**. [Popr. 73]

Artykuł 7a

Zasada „przegrywający płaci”

Państwa członkowskie zapewniają, by **strona przegrywająca w zbiorowym powództwie odszkodowawczym dokonała zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami przewidzianymi w prawie krajowym. Sąd lub organ administracyjny nie zasądza jednak od strony przegrywającej kosztów, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu**. [Popr. 74]

Artykuł 8

Ugody

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepis, zgodnie z którym upoważniony podmiot **przedstawicielski** i przedsiębiorca zawierający ugodę w sprawie rekompensaty dla konsumentów, których dotyczy domniemana nielegalna praktyka tego przedsiębiorcy, mogą wspólnie wystąpić do sądu lub organu administracyjnego o zatwierdzenie tej ugody. Taki wniosek powinien zostać przyjęty przez sąd lub organ administracyjny tylko wtedy, jeżeli w sprawie tej samej praktyki nie toczy się inne postępowanie z powództwa przedstawicielskiego przed sądem lub organem administracyjnym tego samego państwa członkowskiego dotyczące tego samego przedsiębiorcy i tej samej praktyki. [Popr. 75]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w dowolnej chwili w toku postępowań z powództwa przedstawicielskiego sąd lub organ administracyjny mógł wezwać upoważniony podmiot i pozwanego, po konsultacji z nimi, do zawarcia ugody w sprawie rekompensaty w rozsądnym ustalonym terminie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by sąd lub organ administracyjny, który wydał decyzję deklaratoryjną kończącą postępowanie w sprawie, o której mowa w art. 6 ust. 2, był uprawniony do żądania od stron powództwa przedstawicielskiego zawarcia w rozsądnym ustalonym terminie ugody w sprawie rekompensaty, która ma być zapewniona konsumentom w oparciu o tę decyzję kończącą postępowanie w sprawie.
4. Ugody, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, podlegają kontroli sądu lub organu administracyjnego. Sąd lub organ administracyjny ocenia legalność i uczciwość ugody, biorąc pod uwagę prawa i interesy wszystkich stron, w tym zainteresowanych konsumentów.
5. Jeżeli ugoda, o której mowa w ust. 2, nie zostaje zawarta w ustalonym terminie lub zawarta ugoda nie zostaje zatwierdzona, sąd lub organ administracyjny kontynuuje postępowanie z powództwa przedstawicielskiego.
6. ~~Zainteresowani indywidualni konsumenci mają możliwość akceptacji lub odmowy związania się ugodami, o których mowa w ust. 1, 2 i 3. Rekompensata uzyskana w drodze zatwierdzonej ugody zgodnie z ust. 4 pozostaje bez uszczerbku dla~~ **jest wiążąca dla wszystkich stron i nie narusza** jakichkolwiek dodatkowych praw do rekompensaty, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. [Popr. 76]

Artykuł 9

Informacje na temat powództw przedstawicielskich

-1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty przedstawicielskie:

- a) **informowały konsumentów o zarzucanym naruszeniu praw przyznanych na mocy prawa Unii oraz o zamiarze wydania nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk lub o wytoczeniu powództwa o odszkodowanie,**
- b) **wyjaśniały zainteresowanym konsumentom już wcześniej możliwość przystąpienia do powództwa w celu zagwarantowania, że przechowywane są odpowiednie dokumenty i inne informacje niezbędne w związku z powództwem,**
- c) **w stosownym przypadku informowały o kolejnych krokach i potencjalnych skutkach prawnych.** [Popr. 77]

1. ~~Państwa W przypadku gdy ugoda lub kończąca postępowanie w sprawie decyzja niesie korzyści konsumentom, którzy mogą być tego nieświadomi, państwa~~ członkowskie zapewniają, by sąd lub organ administracyjny wymagał od przedsiębiorcy ~~naruszającego przepisy~~ **strony, która przegrała, bądź obu stron w przypadku ugody,** informowania zainteresowanych konsumentów na własny koszt o decyzjach ostatecznych ustalających środki, o których mowa w art. 5 i 6, oraz zatwierdzonych ugodach, o których mowa w art. 8, w sposób odpowiedni do okoliczności sprawy i w określonych terminach, w tym w stosownych przypadkach poprzez indywidualne powiadomienie wszystkich zainteresowanych konsumentów. ~~. Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek informowania można wypełnić za pośrednictwem publicznie i łatwo dostępnej strony internetowej.~~ [Popr. 78]

1a. Strona przegrywająca ponosi koszty informowania konsumenta zgodnie z zasadą określoną w art. 7. [Popr. 79]

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazane są zrozumiałym językiem i zawierają wyjaśnienie przedmiotu powództwa przedstawicielskiego, jego skutków prawnych oraz w stosownych przypadkach kolejnych kroków do podjęcia przez zainteresowanych konsumentów. **Sposób i termin przekazywania informacji ustala się w porozumieniu z sądem lub organem administracyjnym.** [Popr. 80]

2a. **Państwa członkowskie zapewniają publiczne łatwe udostępnianie informacji dotyczących przyszłych, toczących się i zakończonych powództw zbiorowych, m.in. za pośrednictwem mediów i w internecie na publicznej stronie internetowej, w przypadku gdy sąd zdecydował o dopuszczalności sprawy.** [Popr. 81]

2b. **Państwa członkowskie zapewniają, aby przekazywane publicznie przez upoważnione podmioty informacje dotyczące roszczeń były oparte na stanie faktycznym i uwzględniały zarówno prawo konsumentów do otrzymywania informacji, jak i prawa reputacyjne pozwanych oraz prawa do tajemnicy handlowej.** [Popr. 82]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 10

Skutki decyzji ostatecznych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by ~~naruszenie szkodzące zbiorowym interesom konsumentów stwierdzone w decyzji kończącej~~ **decyzja kończąca** postępowanie w sprawie organu administracyjnego lub sądu, w tym w kończącym postępowanie w sprawie nakazie zaprzestania szkodliwych praktyk, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b), było uznane za ~~niepodważalnie dowodzące~~ **dowód** istnienia ~~tego lub braku zaistnienia~~ naruszenia do celów jakichkolwiek innych powództw, w których dochodzi się rekompensat przed ich sądami krajowymi przeciwko temu samemu przedsiębiorcy **w związku z tytułu tego samego naruszenia tymi samymi faktami, z zastrzeżeniem, że ci sami zainteresowani konsumenci nie mogą otrzymać dwukrotnie rekompensaty za tę samą szkodę.** [Popr. 83]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja kończąca postępowanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, podjęta w innym państwie członkowskim, była uznana przez ich krajowe sądy lub organy administracyjne ~~za domniemanie wzruszalne~~ **co najmniej za dowód**, że doszło do naruszenia. [Popr. 84]

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby ostateczna decyzja sądu jednego państwa członkowskiego stwierdzająca istnienie lub brak naruszenia w odniesieniu do wszelkich innych działań mających na celu dochodzenie roszczeń przed ich sądami krajowymi w innym państwie członkowskim przeciwko temu samemu przedsiębiorcy za to samo naruszenie przepisów uznawana była za domniemanie wzruszalne. [Popr. 85]

3. Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja deklaratoryjna kończąca postępowanie w sprawie, o której mowa w art. 6 ust. 2, była uznana za ~~niepodważalnie dowodzącą~~ odpowiedzialności przedsiębiorcy wobec konsumentów poszkodowanych **Zachęca się państwa członkowskie do stworzenia bazy danych zawierającej wszystkie ostateczne decyzje** w wyniku naruszenia do celów jakichkolwiek innych **sprawie** powództw, w których dochodzi się z tytułu tego samego naruszenia rekompensaty przed ich sądami krajowymi przeciwko temu samemu przedsiębiorcy. Państwa członkowskie zapewniają, by takie powództwa o rekompensatę wytaczane przez konsumentów indywidualnie były dostępne w ramach przyspieszonych procedur i procedur uproszczonych: **o rekompensatę, które mogłyby ułatwić zastosowanie innych środków dochodzenia roszczeń, oraz w celu wymiany najlepszych praktyk w tej dziedzinie.** [Popr. 86]

Artykuł 11

Zawieszenie terminów przedawnienia

Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie zapewniają, by wystąpienie z powództwem przedstawicielskim, o którym mowa w art. 5 i 6, skutkowało zawieszeniem lub przerwaniem biegu terminów przedawnienia obowiązujących w odniesieniu do jakichkolwiek powództw o rekompensatę dla zainteresowanych ~~konsumentów~~ **osób**, jeżeli stosowne prawa podlegają terminowi przedawnienia zgodnie z prawem Unii lub krajowym. [Popr. 87]

Artykuł 12

Tryb pilny postępowania

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by powództwa przedstawicielskie, o których mowa w art. 5 i 6, przeprowadzane były w trybie pilnym.
2. Powództwa przedstawicielskie o wydanie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk w formie środka tymczasowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a), przeprowadzane są w trybie przyspieszonym.

Artykuł 13

Środki dowodowe

Państwa członkowskie zapewniają, by na żądanie ~~upoważnionego podmiotu, który~~ **jednej ze stron, która** przedstawi rozsądnie dostępne fakty i **wystarczające** dowody ~~wystarczające do wszczęcia powództwa przedstawicielskiego~~ **oraz merytoryczne wyjaśnienia na poparcie swoich poglądów** i wskaże kolejne **konkretne i jasno określone** środki dowodowe znajdujące się pod kontrolą ~~pozwanego~~ **drugiej strony**, sąd lub organ administracyjny mógł nakazać zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi przedstawienie takich środków dowodowych przez ~~pozwanego~~ **tę stronę, możliwie najbardziej zawężonych w oparciu o rozsądnie dostępne fakty**, zgodnie z obowiązującym prawem Unii i krajowymi przepisami dotyczącymi poufności. **Nakaz musi być odpowiedni i proporcjonalny w danym przypadku i nie może powodować nierównowagi między zaangażowanymi stronami.** [Popr. 88]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Państwa członkowskie zapewniają, by sądy ograniczały ujawnianie dowodów do tego, co jest proporcjonalne. W celu ustalenia, czy jakiegokolwiek ujawnienie żądane przez podmiot przedstawicielski jest proporcjonalne, sąd bierze pod uwagę uzasadniony interes wszystkich zainteresowanych stron, a mianowicie w jakim zakresie wniosek o ujawnienie dowodów jest poparty faktami i dowodami oraz czy dowody, których ujawnienie jest wymagane, zawierają informacje poufne. [Popr. 89]

Państwa członkowskie zapewniają, by sądy krajowe były uprawnione do nakazania ujawnienia dowodów zawierających informacje poufne, w przypadku gdy uznają je za istotne dla postępowania o odszkodowanie. [Popr. 90]

Artykuł 14

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji obowiązujących w przypadku niestosowania się do decyzji ostatecznych wydanych w ramach powództwa przedstawicielskiego i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasające.
2. Państwa członkowskie zapewniają, by sankcje mogły mieć **między innymi** formę grzywny. [Popr. 91]
3. Przy podejmowaniu decyzji o przeznaczeniu dochodów z grzywien państwa członkowskie uwzględniają zbiorowe interesy konsumentów. **Państwa członkowskie mogą zdecydować o przeznaczeniu tych dochodów na fundusz utworzony w celu finansowania powództw przedstawicielskich. [Popr. 92]**
4. Najpóźniej w dniu [data transpozycji niniejszej dyrektywy] r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach, o których mowa w ust. 1, a następnie niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.

Artykuł 15

Pomoc na rzecz upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich. [Popr. 93]**

1. ~~Państwa~~ **Zachęca się państwa członkowskie – zgodnie z art. 7 ust. 1 – do zapewnienia, by upoważnione podmioty przedstawicielskie dysponowały wystarczającymi funduszami na powództwa przedstawicielskie. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, ułatwienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i zapewniają**, by koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie stanowiły przeszkód finansowych dla upoważnionych podmiotów w skutecznym wykonywaniu prawa do dochodzenia środków, o których mowa w art. 5 i 6, takie jak ograniczanie obowiązujących opłat sądowych ~~lub~~ **bądź** administracyjnych, **lub** zapewnianie im w stosownych przypadkach dostępu do pomocy prawnej lub poprzez zapewnianie im na ten cel środków finansowania publicznego. [Popr. 94]

1a. Państwa członkowskie zapewniają wsparcie strukturalne dla podmiotów działających jako upoważnione podmioty objęte zakresem niniejszej dyrektywy. [Popr. 95]

2. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by w przypadkach, w których upoważnione podmioty są zobowiązane do informowania zainteresowanych konsumentów o toczącym się postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego, związane z tym koszty mogły być od przedsiębiorcy odzyskane, jeżeli powództwo kończy się pomyślnie.
3. Państwa członkowskie i Komisja wspierają i ułatwiają współpracę upoważnionych podmiotów oraz wymianę i rozpowszechnianie ich najlepszych praktyk i doświadczeń w odniesieniu do rozstrzygania naruszeń transgranicznych i krajowych.

Artykuł 15a

Przedstawicielstwo ustawowe i opłaty

Państwa członkowskie zapewniają, by wynagrodzenie prawników i metody jego wyliczania nie stanowiły zachęty do wchodzenia na drogę sądową w przypadkach, w których nie jest to konieczne z punktu widzenia interesu którejkolwiek ze stron. W szczególności państwa członkowskie zakazują honorariów wypłacanych w przypadku wygrania sprawy. [Popr. 96]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 16

Transgraniczne powództwa przedstawicielskie

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by jakikolwiek upoważniony podmiot **przedstawicielski** wyznaczony wcześniej w jednym państwie członkowskim zgodnie z art. 4 ust. 1 mógł występować do sądów lub organów administracyjnych innego państwa członkowskiego po publikacji publicznie dostępnego wykazu, o którym mowa w tym artykule. Sądy lub organy administracyjne ~~przyjmują ten wykaz jako dowód~~ **mogą dokonać rewizji** legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** bez uszczerbku dla ich prawa do zbadania, czy cele tego upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** uzasadniają wystąpienie z powództwem w określonym przypadku. [Popr. 97]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy naruszenie wywiera lub może wywierać skutki dla konsumentów z różnych państw członkowskich, powództwo przedstawicielskie mogło być wytaczane przed właściwym sądem lub organem administracyjnym państwa członkowskiego przez kilka upoważnionych podmiotów z różnych państw członkowskich działających wspólnie lub reprezentowanych przez jeden upoważniony podmiot w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów z różnych państw członkowskich.

2a. Państwo członkowskie, w którym ma miejsce zbiorowe dochodzenie roszczeń, może wymagać upoważnienia od konsumentów zamieszkałych w tym państwie członkowskim i wymaga upoważnienia od indywidualnych konsumentów z siedzibą w innym państwie członkowskim, gdy powództwo ma charakter transgraniczny. W takich okolicznościach na początku postępowania sądowi lub organowi administracyjnemu oraz pozwanemu zostanie dostarczony skonsolidowany wykaz wszystkich konsumentów z innych państw członkowskich, którzy udzielili takiego upoważnienia. [Popr. 98]

3. Do celów transgranicznych powództw przedstawicielskich i bez uszczerbku dla praw zagwarantowanych na mocy przepisów krajowych innym podmiotom państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz wyznaczonych wcześniej upoważnionych podmiotów. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o nazwach i celach tych upoważnionych podmiotów. Komisja upublicznia te informacje i na bieżąco je aktualizuje.

4. Jeżeli państwo członkowskie, ~~lub~~ Komisja **lub przedsiębiorca** zgłasza obawy co do spełniania przez upoważniony podmiot **przedstawicielski** kryteriów zawartych w art. 4 ust. 1, państwo członkowskie, które wyznaczyło ten podmiot, bada te obawy i w stosownych przypadkach odwołuje wyznaczenie w przypadku niespełniania jednego lub więcej kryteriów. [Popr. 99]

Artykuł 16a

Rejestr publiczny

Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie właściwe organy krajowe ustanowiły publicznie dostępny rejestr czynów bezprawnych, które były przedmiotem nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. [Popr. 100]

Rozdział 3

Przepisy końcowe

Artykuł 17

Uchylenie

Dyrektywa 2009/22/UE traci moc z dniem [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] bez uszczerbku dla art. 20 ust. 2.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II.

Artykuł 18

Monitorowanie i ocena

1. Nie wcześniej niż 5 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia sprawozdanie na temat jej głównych ustaleń Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Ocenę przeprowadza się zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. W sprawozdaniu Komisja ocenia zwłaszcza zakres stosowania niniejszej dyrektywy określony w art. 2 i załączniku I.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje oceny, czy przepisy w zakresie praw pasażerów korzystających z transportu lotniczego oraz pasażerów w ruchu kolejowym oferują poziom ochrony praw konsumentów porównywalny z poziomem oferowanym w niniejszej dyrektywie. W takim przypadku Komisja zamierza przedstawić właściwe wnioski, które mogą polegać zwłaszcza na usunięciu aktów, o których mowa w pkt 10 i 15 załącznika I, z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, jak określono w art. 2. [Popr. 101]

3. Państwa członkowskie przekażą Komisji corocznie, a po raz pierwszy najpóźniej 4 lata od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy, następujące informacje, niezbędne do przygotowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1:

- a) liczbę powództw przedstawicielskich wytaczanych zgodnie z niniejszą dyrektywą przed organami administracyjnymi i sądowymi;
- b) rodzaj upoważnionego podmiotu wytaczającego powództwa;
- c) rodzaj naruszenia zwalczanego w drodze powództw przedstawicielskich, strony powództw przedstawicielskich oraz sektor gospodarki, którego dotyczą powództwa przedstawicielskie;
- d) czas trwania postępowań od momentu wszczęcia powództwa do momentu przyjęcia nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk kończących postępowanie w sprawie, o których mowa w art. 5, nakazów rekompensaty lub decyzji deklaratoryjnych, o których mowa w art. 6 lub zatwierdzenia ugód kończących postępowanie w sprawie, o których mowa w art. 8;
- e) wyniki powództw przedstawicielskich;
- f) liczbę upoważnionych podmiotów uczestniczących w mechanizmie współpracy i wymiany najlepszych praktyk, o którym mowa w art. 15 ust. 3.

Artykuł 18a

Klauzula przeglądowa

Z zastrzeżeniem art. 16 Komisja ocenia, czy transgraniczne powództwa przedstawicielskie można najlepiej rozstrzygnąć na poziomie Unii, ustanawiając urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ds. zbiorowego dochodzenia roszczeń. Nie później niż po upływie trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja sporządza sprawozdanie w tej sprawie i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednim wnioskiem. [Popr. 102]

Artykuł 19

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia [18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy] r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia [6 miesięcy po terminie transpozycji] r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o treści przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 20

Przepisy przejściowe

1. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące niniejszą dyrektywę do naruszeń, które rozpoczęły się po dniu [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące dyrektywę 2009/22/WE do naruszeń, które rozpoczęły się przed dniem [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] r.

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 22

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w...,

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ PRZEPISÓW PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 UST. 1

- 1) Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 210 z 7.8.1985, s. 29–33) ⁽¹⁾.
- 2) Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).
- 3) Dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. L 80 z 18.3.1998, s. 27).
- 4) Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999, s. 12).
- 5) Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).
- 6) Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi: art. 86–100 (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67).
- 7) Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51–77).
- 8) Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37): art. 13.
- 9) Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, s. 16).
- 10) Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1).
- 11) Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).
- 12) Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1).
- 13) Dyrektywa 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 21): art. 1, art. 2 lit. c) oraz art. 4–8.

⁽¹⁾ Dyrektywa ta została zmieniona dyrektywą 1999/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 maja 1999 r. zmieniającą dyrektywę Rady 85/374/EWG sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 141 z 4.6.1999, s. 20–21).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 14) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).
- 15) Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14).
- 16) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).
- 17) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3): art. 22, 23 i 24.
- 18) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1–1355).
- 19) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/122/WE z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych aspektów umów timeshare, umów o długoterminowe produkty wakacyjne, umów odsprzedaży oraz wymiany (Dz.U. L 33 z 3.2.2009, s. 10).
- 20) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55–93).
- 21) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94–136).
- 22) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32–96).
- 23) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 (Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11–18).
- 24) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7–17).
- 25) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10–35).
- 26) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 46–58).
- 27) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II), Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1–155): art. 183, 184, 185 i 186.
- 28) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1): art. 9, 10, 11 i art. 19–26.
- 29) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13–35).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 30) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz.U. L 27 z 30.1.2010, s. 1–19).
- 31) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1).
- 32) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1).
- 33) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45–65).
- 34) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1–73).
- 35) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).
- 36) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18–63).
- 37) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22–37).
- 38) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10–35).
- 39) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1–56).
- 40) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów konsumenckich (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63): art. 13.
- 41) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1): art. 14.
- 42) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy venture capital (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 1–17).
- 43) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 18–38).
- 44) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomością mieszkalną i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34): art. 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, rozdział 10 oraz załączniki I i II.
- 45) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349–496).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 46) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214): art. 3–18 i art. 20 ust. 2.
- 47) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 1).
- 48) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1–23).
- 49) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 98–121).
- 50) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35–127).
- 51) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1–18).
- 52) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19–59).
- 53) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1–88).
- 54) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2341 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP) (Dz.U. L 354 z 23.12.2016, s. 37–85).
- 55) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1128 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 1).
- 56) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12–82).
- 57) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 8–45).
- 58) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1–23).
- 59) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. L 60 z 2.3.2018, s. 1).
- 59a) **Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4). [Popr. 103]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 59b) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 357). [Popr. 104]*
 - 59c) *Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającym procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1). [Popr. 105]*
 - 59d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 107). [Popr. 106]*
 - (59e) *Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2136/89 z dnia 21 czerwca 1989 r. ustanawiające wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i opisy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i produktów pokrewnych sardynce. [Popr. 107]*
 - (59f) *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005. [Popr. 108]*
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 2009/22/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1 ust. 1	Artykuł 1 ust. 1
Artykuł 1 ust. 2	Artykuł 2 ust. 1
—	Artykuł 2 ust. 2
—	Artykuł 3
Artykuł 2 ust. 1	Artykuł 5 ust. 1
Artykuł 2 ust. 1 lit. a)	Artykuł 5 ust. 2 lit. a) i b) Artykuł 12
—	Artykuł 5 ust. 2 akapit drugi
Artykuł 2 ust. 1 lit. b)	Artykuł 5 ust. 3 Artykuł 9
Artykuł 2 ust. 1 lit. c)	Artykuł 14
Artykuł 2 ust. 2	Artykuł 2 ust. 3
Artykuł 3	Artykuł 4 ust. 1–3
—	Artykuł 4 ust. 4
—	Artykuł 4 ust. 5
—	Artykuł 5 ust. 4
—	Artykuł 6
—	Artykuł 7
—	Artykuł 8
—	Artykuł 10
—	Artykuł 11
—	Artykuł 13
—	Artykuł 15
Artykuł 4	Artykuł 16
Artykuł 5	—

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Dyrektywa 2009/22/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 6	Artykuł 18
Artykuł 7	Artykuł 1 ust. 2
Artykuł 8	Artykuł 19
Artykuł 9	Artykuł 17
—	Artykuł 20
Artykuł 10	Artykuł 21
Artykuł 11	Artykuł 22